

Bijlappen voor schoon huis

Een schoon huis is de norm van de nieuwe WMO. Bijbetalen moet, maar hoeveel ligt aan de woonplaats.

door Arnold Mandemaker : ED 22 november 2014.

GEMEENTE(N)	HULP VIA	AANTAL UREN	EIGEN BIJDRAGE	OVERIGE
Asten, Deurne, Helmond, Gemert-Bakel, Laarbeek, Someren (Peel 6.1)	bestaande zorg-aanbieders (na indicatie)	geen vast aantal, kijken wat nodig is voor leefbaar huis en wat mantelzorg kan doen	int CAK (Centraal Administratie Kantoor)	
Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden (Kempengemeenten)	instellingen of zelf inkopen met persoonlijk gebonden budget (pgb)	bepaald door wmo-consulent	via CAK	
Best	zorginstellingen of zelf regelen met pgb	geen vast aantal, prestatie-afspraken schoon huis		bij doorlopende indicatie tot juli 2015 geen wijzigingen
Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard (A2-gemeenten)	zorgaanbieders of schoonmaakbedrijf	geen	gemeente betaalt max. 15 euro per uur	bijzondere bijstand (wie geïndiceerd is voor hulp en het niet zelf kan betalen)
Eindhoven	zorginstellingen en schoonmaakbedrijven	gebaseerd op werkelijke behoefte	inkomensafhankelijk	
Geldrop-Mierlo	instellingen of zelf inkopen met pgb	afhankelijk van situatie thuis	via CAK	
Nuenen		geen vast aantal, resultaat schoon huis	bij indicatie, anders zelf betalen	financieel maatwerk voor wie het niet kan betalen
Son en Breugel	schoonmaakbedrijf of witte werkster	geen vast aantal, resultaat geldt	inkomensafhankelijk via CAK	
Sint-Oedenrode	instelling of zelf kopen met pgb	resultaat geldt	oplegging en inning CAK	Kritisch kijken wat mantelzorg kan en hulpmiddelen inzetten
Veldhoven		geen beperking, indicatie geldt	CAK int eigen bijdrage	
Waalre	instelling of zelf kopen met pgb		inkomensafhankelijk via CAK	toekenning na gesprek met wmo-consulent en medisch advies

Bijlappen voor schoon huis

Een schoon huis is de norm van de nieuwe WMO. Bijbetalen moet, maar hoeveel ligt aan de woonplaats.

door Arnold Mandemaker e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN – Mevrouw De Groot woont zelfstandig in Valkenswaard. Ze is hoogbejaard, slecht ter been en leeft van de aow plus een pensioentje, samen netto 1500 euro per maand. Huishoudelijke hulp, voor haar absoluut nodig om thuis te kunnen blijven wonen, moet ze vanaf 1 januari zelf regelen én betalen. Dat kost haar 23 euro per uur als ze haar vertrouwde thuiszorghulp wil behouden. Of ze kan een schoonmaakster inhuren.

Haar zus woont in Veldhoven. Zelfde klachten, zelfde inkomen. Veldhoven regelt ook in 2015 voor haar de hulp in huis en legt daarvoor 7,50 euro per uur bij. Mevrouw betaalt de overige 15 euro.

De broer van beide dames woont in Eindhoven. Ook hij is alleenstaand en hulpbehoevend. Ook hij heeft aow en een pensioentje, ook hij krijgt nu huishoudelijke thuiszorg via de gemeente. Dat blijft zo in 2015, maar hij legt 13,50 euro per uur geleverde zorg bij.

Zijn neef, lang geleden naar Helmond verhuisd, is spekkoper. Hij legt straks zelf maximaal een tientje per uur op tafel voor zijn huishoudelijke hulp.

Dit voorbeeld van een fictieve familie toont aan hoe willekeurig de zorg aan hulpbehoevende mensen wordt na 1 januari. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), waar huishoudelijke hulp onder valt. Maar gemeenten krijgen komend jaar 40 procent minder budget van het Rijk om de Wmo-taken uit te voeren. Daarnaast krijgen gemeenten ook nog de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg, die nu bij de provincies ligt.

Alsof dat niet genoeg is, worden gemeenten ook financieel verantwoordelijk voor het begeleiden van mensen in de bijstand of de Wajong naar een betaalde baan.

Lukt dat niet, dan draaien ze op voor de uitkeringen.

Gemeenten lopen grote financiële risico's, dus zoeken wethouders overal naar bezuinigingen.

Die vinden ze, zo blijkt uit hun voorstellen aan de gemeenteraden, vaak bij de eenvoudigste vorm van dienstverlening: de huishoudelijke hulp. In vaktermen: Huishoudelijke Hulp 1, afgekort **HH1**. Dat gaat om het schoonmaken van het huis, uitgevoerd door laaggeschoold en dus goedkoop personeel. Maar omdat het de meest geleverde vorm van zorg is, gaat er veel geld in om.

Drie samenwerkende gemeenten namen een rigoureuus besluit: stoppen met HH1. Dat zijn de 'A2-gemeenten' Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard. De Valkenswaardse wethouder Hetty Tindemans noemt dit 'een lastige boodschap' die 'moeilijk uit te leggen is'. Maar de bezuinigingen van 40 procent, die bovendien in een keer wordt opgelegd, laten simpelweg geen keuze, vindt ze.

Maar dat ligt bij andere gemeenten toch anders. Zo hebben de zes Peelgemeenten Helmond, Deurne, Asten, Someren, Laarbeek en Gemert-Bakel, die optrekken onder de naam Peel 6.1, contracten af kunnen sluiten met alle bestaande zorgaanbieders. Cliënten die willen overstappen naar een andere aanbieder mogen dat. Zij betalen een eigen bijdrage, vastgelegd door het Centraal Administratie Kantoor (CAK), maar die is gemaximeerd op tien euro per uur. De gemeenten leggen zelf de rest, maximaal 12,50 euro, bij.

Ook in veel andere gemeenten kunnen cliënten bij hun vertrouwde hulpverlener blijven, ofzelf hulp zoeken en betalen met een persoonsgebonden budget (pgb). In Best en Veldhoven geldt een overgangsregeling. In Best blijven de zorgaanbieders die nu actief zijn de hulp verlenen tot uiterlijk 1 juli. In Veldhoven gaat dat om de eerste drie maanden van het nieuwe jaar. Daarna gaan nieuwe spelregels gelden, waarbij alle gemeenten vrijwel gelijk oplopen. Voortaan krijgt een aanvrager niet meer een vast aantal uren toegewezen, maar komt een consulent langs voor een 'keukentafelgesprek'. Die bespreekt ter plekke wat de zorgbehoefte is en wat iemand zelf nog kan, maar ook wat familie en omgeving zouden kunnen doen, en of was- en strijkhulp kan ingehuurd. Wat dan nog overblijft aan taken kan via de Wmo lopen, maar dan niet meer met een vast aantal uren. Het uitgangspunt wordt: wat is nodig voor een schoon en leefbaar huis.

Het volledig stoppen met huishoudelijke hulp is 'een lastige boodschap' die 'moeilijk valt uit te leggen'